

A kiállítási versenyszályban szereplő képes levelezőlapok **kiértékelési irányelvei**

1. Bevezetés

A kiértékelési irányelvek kidolgozásának és szabályzatba foglalásának az a célkitűzése, hogy a képes-levelezőlapok gyűjtői és kiállítói lehetőséget kapjanak a nyilvánosság előtti bemutatkozásra és a versenyeken a látogatóknak és a zsűritagoknak alkalmuk nyíljon gondolataik megvitatására és az eszmecserére, kiváltképp a kiállítási anyagok felépítését, kidolgozását és megformálását illetően.

Ezek a kiértékelési irányelvek alapvető döntései segítséget nyújtanak a zsűritagoknak is, hogy a benevezett gyűjteményeket minél szakszerűbben és pontosabban tudják elbírálni.

2. A képes-levelezőlap gyűjtemények versenyszályai

A képes-levelezőlap kiállítási anyagai számára külön versenyszályt hoztunk létre az általános kiállítási fogalomkörön belül. Ennek találó elnevezése: Képes-levelezőlap Osztály.

3. A megfelelő kiállítási anyag

Egy kiállítási képeslap-gyűjtemény a következőket tartalmazza:

- A.) Képeslap és reklámkártya – előfutárok (elődök)
- B.) Mindenfajta képeslap (új vagy használt), kiadók, nyomdák vagy fényképészek által készítettek, melyek kereskedelmi forgalomból származnak, vagy kereskedelmi ismertetőjeggyel rendelkeznek. Ebbe a csoportba tartoznak:
  - a.) Hirdetési képeslapok, reklám képeslapok
  - b.) Levelezőlapok (díjjegyves képeslapok)
  - c.) Alkalmi levelezőlapok (értéknyomás nélkül előállított képeslapok – például: katasztrófák alkalmából készültek, különleges eseményekre, kiállításokra megemlékezésekre)
  - d.) Jókívánság, szerencsekívánság-képeslapok, művészet-, és művészképeslapok, giccs-kártyák, stb.
- C.) Kézzel festett vagy rajzolt képek és illusztrációk, amelyeket postai levelezőlapként adtak fel.

- D.) Az úgynevezett TCV-képeslapok (timbre sur cote vue=a képes oldalon látható bélyeg), olyan képeslapok, melyeknek a képes felükre van felragasztva és lepecsételve a bélyeg, és nem felel meg a Maxmafiliára vonatkozó szabályoknak.
- E.) Kevés információt tartalmazó melléklet (járulék), amelynek a bemutatott postai levelezőlap-anyag témájához kapcsolatban kell állnia, mint kiegészítő anyag. Ennek csak igen korlátozott terjedelműnek szabad lennie.
- F.) Reprintek (utánnyomások) – de ezek csak a Kutatási kiállítási anyagoknál használhatók fel.

Kiegészítő adatok a kiállítási anyagokhoz:

Minden levelezőlapnak a nemzeti, postaigazgatóság, vagy a Postai Világszövetség által bizonyos ideig jóváhagyott szabványméretnek kell megfelelnie. A levelezőlapok bárminemű megnyirbálása, kisebbitése teljességgel megengedhetetlen.

Járulékos anyagok, amikhez a filatéliai anyagok is tartoznak, csak nagyon korlátozott terjedelemben kerülhetnek felhasználásra. Azt ajánljuk, hogy a teljes bemutatandó anyag terjedelmének maximum 10 százalékát alkossa, és ezt az arányt ne lépje túl. A sokféle jellegű mellékletnek azt a célt kell szolgálnia, hogy a kiállítási anyag kifejezőerejét elmélyítse, valamint egy szabadabb szerkezetű szerkezeti kialakítást tegyen lehetővé. Újságkivágások, valamint prospektus-kivágások nem megengedhetők.

Példák a járulékos anyagokra (a lehetőségek határtalanok)

Illusztrált levélpapír ívek, címkék, záróbélyegek és reklámbélyegek, söröskupakok, bankjegyek (papírpénz), pénzermék, illusztrált belépőjegyek és menetjegyek, exlibrisek, belépőjegyek, üveg címkék, postabélyegek (ezek díjjegyves levelezőlapról is származhatnak), Carte maximumok, stb.

Magától értetődik, hogy a képeslap kiállítási anyagnak és a járulékos anyagnak jó állapotban kell lenniük. Arra kell törekedni az anyag állapotánál, hogy az a minőség bizonyos adott tartományán belül maradjon. A képeslap-illusztrációkról készített, feltétlenül szükséges színes fénymásolatok csak a Kutatási kiállítási anyagoknál kerülhetnek elfogadásra. Ezekhez az anyagokhoz tartozó szövegben, mint fénymásolatokat kell megjelölni, és azoknak az eredeti mérettől 25 %-al kell eltérniük.

4. Nem megfelelő (alkalmatlan) anyagok

- a.) Nem engedélyezettek kiállításra azok a magán kiadású és készítésű képeslapok, amelyek fénykép-levelezőlap méretűek, de nem kereskedelmi forgalomból származnak, illetve semmilyen kereskedelmi ismertetőjeggyel nem rendelkeznek.
- b.) Továbbá képes-levelezőlapokról készült fényképek vagy fénymásolatok – kivéve abban az esetben, ha egy kutatással kapcsolatos kiállítási anyaghoz feltétlenül szükség van rájuk.
- c.) Olyan kiegészítő anyagok, melyek nem a kiállító saját tulajdonát képezik – különösen a kölcsönzött dolgok.
- d.) Nem állíthatók ki olyan illusztrált képeslapok, melyeknek bemutatása törvényrendeletet sért. Az olyan kiállítási anyagokat, melyek betiltott képeslapokat tartalmaznak, utólagosan kizárhatják a kiállításról.

5. A képes-levelezőlap kiállítási versenyanyagok versenyszintű anyagokba való besorolása

- a.) Topográfiai kiállítási anyagok (települések, városok, tájegységek, épületek, „Üdvözlés...ból” lapok, stb.)
- b.) Tematikus kiállítási anyagok (egy meghatározott témáról)
- c.) Kutatási kiállítási anyagok (a képeslapok eredete és fejlődése, előállításai módok, nyomtatási eljárások, nyomdák, kiadók, képeslapok egy bizonyos művésztől, grafikusától vagy fényképésztől, képeslap-szabvány méretek, stb.)

6. Cím, bemutatás, szerkezeti tagoltság

Minden kiállítási anyaghoz kell csatolni egy címoldalt, amin szerepelnie kell az anyag címének, ismertetőjének és a szerkezeti felépítésének.

A kiállítási anyag bemutatója rövid legyen. Ennek mindössze az a szerepe, hogy gyors információt kapjunk az anyagról.

A szerkezeti tagoltság segítségével a kiállító pontosan megszabja a kiállítási anyag struktúráját és felosztását ahol minden lényeges nézőpontot fel kell dolgozni, amit a választott cím megad. A címnek, a kiállítási tervnek és a kiállítási anyag tartalmi fejlődésének egymással teljes összhangban kell lenniük.

7. A kiállítási anyag felépítésének alapelvei

A választott témán belül a lehető legnagyobb változatosságra és sokszínűségekre kell törekednie a kiállítóknak az anyagok előállításai módjait és az illusztrációkat illetően.

A topográfiai versenyszályokban a kiállítót a szabályok csak igen szűk gyűjtési területre korlátozzák. A bemutatott anyagnál a teljességre törekvés áll az anyag felépítésénél az előtérben.

A választott témát illetően a tematikus kiállítási anyagok követik az alapul vett címválasztás és felépítés aspektusait. Az anyag motívumaiban és szövegösszefüggéseiben a témára utaljon.

A kutatási (eredményeket bemutató) kiállítási anyag ennek megfelelő ismertetőjeggyel rendelkezik. Akár mint egy tangyűjtemény, arra szolgál, hogy ismertesse és megmagyarázza a képeslap-előállítás legfontosabb szempontjait és vonatkozásait is – tipikus példák segítségével (például bizonyos gyártók alkotó tevékenysége és fejlődése). A képeslapok írott oldaláról készített fénymásolatok jelentős információkat nyújthatnak a kutatási anyagban bemutatandó gyártástechnológiai fejlődésre vonatkozóan. Ebben a kiállítási versenyszályban olyan anyagok is bemutatathatók, amelyek adott képzőművészek, vagy fényképészek munkáit, életművét tárják a kiállítás látogatói elé. Ebben az esetben a kiállítók képeslap-vázlatokat és próbanyomásokat és bemutatathatnak.

A bemutatandó anyagok kiválasztása akkor mondható optimálisnak, ha a választott téma, vagy szakterület és a bemutatott tárgyak közötti összefüggések teljesen nyilvánvalóak, és érthetőek. Nagy jelentőséggel bír, ha a kiállító saját kutatási eredményeket tud felmutatni. Ezeket az eredményeket a kiállítási anyag szövegösszefüggéseiben világosan kell kifejezésre juttatni.

A kiállítási anyagok ritka volta eredetisége a gyűjtemény nehézségi fokából kitűnik vagy meghatározza a gyűjtemény nehézségi fokát.

A kiállítási anyagokhoz kapcsolódó szöveg legyen a lehető legrövidebb és legtömörebb – de minél kifejezőbben kell megfogalmazni őket. A nyilvánvaló összefüggéseket nem kell külön leírni hanem inkább a háttér információk azok, amelyeket a zsűri kívánatosnak tart. Az is nagyon előnyös, ha a kiállító bizonyos jellemző ismertetőjegyeket is kiemel – mint például a kiadók, a nyomtatási eljárások, az előállításához felhasznált alapanyagok és egyéb sajátosságok.

A kiállítási anyagok bemutatása világos, választékos és ízléses kell, hogy legyen. A szabályok szerint egy, a német ipari szabványban (DIN) meghatározott méretű A4-es lapra két képeslap tehető fel. Hogy az albumlapokat kissé szellősebbé, lazábbá tegyük, kiválóan alkalmas az apróbb információkat tartalmazó járulékos kiegészítő anyag felhasználása.

8. A kiállítási anyagok keretszáma

A képeslap kiállítási anyagok terjedelme 3 és 8 keret között mozoghat. Létezhetnek azonban kivételek is, melyek a megadott keretszámot meghaladják, illetve alatta maradnak.

9. A kiállítási anyagok kiértékelésének kritériumai

A kiértékelési ismérvek és az értékelési szempontok felosztása, melynek alapján a zsűri az adható pontokat kiosztja (összesen maximum 100 pontot érhet el egy versenyanyag) lehetővé teszi a zsüroroknek, hogy minden anyagot azonos kritériumok alapján, egységesen bíráljanak el. A zsűri a következőkben felsorolt kritériumoknak megfelelően kell pontozniuk, olyan arányban, ahogy azok a feltételeknek jobban, vagy kevésbé sikeresen megfeleltek.

a.) Kidolgozás, szerkesztés és nehézségi fok:

- Bevezetés és terv
  - o a megadott cím és az anyag bemutatási tervének összhangja
  - o a bemutatási terv célszerű, megfelelő felosztása
  - o a bemutatási terv kifogástalan, logikus és kiegyensúlyozott
  - o van ismertető az anyaghoz
- A kiállítási anyag kidolgozása/terjedelme
  - o a szerkezeti felépítés minden aspektusa megvan
  - o a kiállítási anyag kidolgozása áttekinthető
  - o hogy értékelhető az anyag terjedelme, a mondanivaló mélysége és kiegyenlítetttsége
- Nehézségi fok
  - o a bemutatott anyag megfelelően eredeti, egyéni
  - o a bemutatott anyag ritkaságokat tartalmaz

b.) Tárgyismeret és kutatás

- Ismeretanyag
  - o a képeslapokról elsajátított fogalmak helyes alkalmazása
  - o a megfelelő anyagválasztás bizonyítja a szakmai jártasságot
  - o különleges ismeretanyag a képes-levelezőlapok előállítási technikáira vonatkozóan
  - o háttér információk

- Kutatás
  - o általános érvényű, egyetemes szakmai tudás
  - o önálló, egyéni kidolgozás a szakirodalom eredményeinek feldolgozásával
  - o saját, személyes kutatás
  - o a kiállító új tudományos ismereteket tár a nyilvánosság elé

c.) Sokféleség, ritkaságok és a kiállítási anyagok megfelelő állapota

- Sokféleség
  - o megfelelő anyagkiválasztás
  - o a kiállítási anyag kifejező ereje
  - o eredetiség, egyéni felfogás
- Ritkaság
  - o csak egyszerű, közönséges anyagokat tartalmaz a gyűjtemény
  - o jobb darabok, különlegességek is találhatóak a gyűjteményben
  - o ritkaságok is szerepelnek a gyűjteményben
- Állapot
  - o a képeslapok és kiegészítő anyagok állapota jó
  - = csak az egyszerű anyagok
  - = a jobb, különleges anyagok is
  - = kiváltképp a ritkaságok (is) kiváló állapotúak

c.) Bemutató

- o az anyagok és szövegek megfelelő felosztása a kiállítási albumlapokon
- o a fontosabb anyagrészek megfelelő kiemelése
- o tiszta és pontos feliratozás
- o a kiállítási anyag önálló szerkezeti részei jól felismerhetőek

10. Pontfelosztás a képes levelezőlap kiállítási anyagok értékelésénél

a.) Kidolgozás, szerkesztés és nehézségi fok **35**

- cím, bevezetés és terv 10
- kidolgozás és terjedeleme 15
- nehézségi fok/jelentőség, fontosság 10

b.) Tárgyismeret és kutatás **30**

- tárgyismeret 20
- kutatás 10

<u>c.) Sokféleség, ritkaság, és a kiállítási anyag megőrzése,</u> <u>állapota</u>	30
- sokféleség	10
- ritkaság	10
- állapot	10
 <u>d.) Bemutató</u>	 5

11. A kiállítási anyagok kiértékelése

A képes-levelezőlap kiállítási anyagok értékelését csak és kizárólag szakzsűri végezheti. A zsűritagok minden kiállított gyűjteményhez az előre megállapított kritériumokkal ellátott Értékelő lapot alkalmazzák. Ennek segítségével, az előírt normák szerinti pontozással pontosan megfelelően rangsorolni tudják a benevezett kiállítási anyagokat. Megengedhető, hogy a zsűri saját hatáskörében hozott döntése alapján ismert szakértő segítségét kérje, aki szaktanácsot ad a végleges elbíráláshoz.

Az alábbi táblázatban található azok a legalacsonyabb pontszámok, amelyek alapján az összes kiállítási versenyzőtályaiban szereplő gyűjteményeknek odaítélik a megfelelő díjakat:

Érem	3. rangú	2. rangú	1 rangú
Nagy arany			90-100
Arany	75fölött	80fölött	85- 90
Nagy aranyozott ezüst			80- 85
Aranyozott ezüst	65-75	70-80	75- 80
Nagy ezüst			70- 75
Ezüst	55-65	60-70	65- 70
Ezüstözött bronz	50-50	55-60	60- 65
Bronz	40-50	45-55	50- 60
Részvételi bizonyítvány	39	44	49

12. A zsűri döntései

A zsűri döntései megfellebbezhetetlenek. A zsűri megbeszélésével véget ér a kiállítási anyagok kiértékelése.

13. Kiállítói igazolványok/éremrangsor/oklevelek/érmek minőségi leírása/legkisebb, legnagyobb fődíjak

A fenti esetben a MABÉOSZ Kiállítási Szabályzatában foglaltak vonatkoznak a képeslap gyűjteményekre is.

14. A képeslap kiállítási versenyek pártolása és támogatása

A versenyen induló kiállítási képeslap gyűjtemények ugyanolyan módon részesülnek támogatásban, mint a filatéliai gyűjtemények.

A fenti Zsűrizsabályzat .....lép életbe.

A Szabályzatot a MABÉOSZ elnöksége .....-én tartott ülésén, a .....sz. Határozatával fogadta el.

Kurdics Sándor sk.
elnök

Kolozsváry Géza sk.
ügyvezető igazgató

**Függelék a kiállítási versenyanyagként szereplő képes-levelezőlapok
kiértékelési irányelveinek 5. pontjához**

A képeslap-levelezőlapok versenyszályai (aloszályai).

Az egyes versenyszályok jellemzőit és különleges vonatkozásait az alábbiakban mutatjuk be.

1./ Topográfiai kiállítási anyagok

A „topográfia” görög szó, mely magába foglalja a különböző talajformák és vizek – azaz a hegy- és vízrajz – valamint a települések, úthálózatok és a Föld felszínén található részterületek más jellemző adottságainak leírását.

Ebbe a csoportba tartoznak a hegyekről, épületekről készült képeslapok, az „Üdvözlét.....ból” lapok, térképek és tájképek, tengeri motívumok, szerelmes levelezőlapok, városokat, utcákat és tereket bemutató képeslapok is. Ennek a kiállítási ágának a segítségével kiválóan megmutatható különböző települések fejlődése, vagy változások, átalakítások illusztrációja.

A kiállítási anyag terjedelmének bizonyos korlátozását, keretbe szorítását a cím helyes kiválasztásával lehet elérni.

A topográfiai versenyszályban a kiállító köteles a szabályzatban leírtak alapján egy szűk gyűjtési területre korlátoznia magát és kiállítási anyagát. Itt kerül teljességgel előtérbe a kiállítási anyag felépítése.

2./ Tematikus kiállítási anyagok

Ebben a versenyszályban egy bizonyos témában köthető kiállítási anyagok kerülnek bemutatásra – adott esetben különböző motívumokkal is. A kiállítási anyag koncepciójának megfelelő egyéni képeslap-válogatás itt megszokott dolog. A találó címválasztással, és a kiállítási anyag gondosan megtervezett szerkezeti tagolásával törekedhetünk az adott téma optimális közvetítésére, kifejezésére.

A teljességre való törekvés itt nem szükséges. A teljességre való törekvés a Kutatási Versenyszály kiállítási anyagainak célja, kritériuma. (Például egy adott művész vagy fényképész képeslap-alkotásaink feldolgozása.)

Itt bemutatathatók az I-es számú alkalmi képes-levelezőlapok (postai díjjegyes levelezőlapok) és az alkalmi levelezőlapok (értékbenyomás nélkül előállított postai levelezőlapok is).

Nagy jelentőséget kap a kiállítási anyag mondanivalója a megfelelő kidolgozás következtében.

Ezenkívül bizonyos mértékű eredetiség is elvárható ebben az osztályban, mint ahogy a kreatív kidolgozás is.

3./ Kutatási kiállítási anyagok

Ez a versenyszólya lényegében arra szolgál, hogy ismertesse a képes levelezőlapok létrejöttének és fejlődésének történetét, továbbá megmagyarázza azok előállításának módjait. A gyűjtési területek fontos ismérveit mutatja be, tipikus képes levelezőlap minták alapján, és gyakran egy oktató gyűjtemény (tangyűjtemény) jellegzetességeit viseli magán.

Ezek azok a kiállítási anyagok, amelyek a képes levelezőlapok létrejöttével és fejlődésével foglalkoznak. A képeslap grafikusainak nem feltétlenül szükséges előtérben lenniük, hanem olyan okát kell bemutatni, mint pl. a képeslap hátsó, címzéses és írott oldalán – a szegélyen található nyomtatás: az előállítási, gyártási jellemzőit feláldozva a gyűjtési ág egyéb ismérveit. Különböző nyomtatási eljárások, a termelékenység sokoldalúsága és a nyomdák és képeslap kiadó vállalatok működési területei, illetve kiadók tevékenysége ugyancsak feldolgozásra és bemutatásra kerül ebben a szakágban.

Ennek a versenycsoportnak a kiállítói a továbbiakban megcélozhatják egy bizonyos nyomda termékeit éppúgy, mint egy grafikus, vagy fényképész munkásságát is bemutatathatják, akik a művészet, karikatúra vagy fotózás műfajában maradandót, vagy figyelemre méltót alkotott.

A kutatási kiállítási anyagban olyan alkalmi levelezőlapokat is be lehet mutatni, melyek például katasztrófákra emlékeznek, vagy kiállításokra, megemlékezésekre jelentek meg. Az Alkalmi Levelezőlap gyűjteményt fel lehet építeni egy bizonyos, vagy akár több alkalomhoz kapcsolódva is. Az utóbbi esetben a kiállító köteles a címválasztásnál földrajzi, vagy adott esetben időpontbeli megkötéseket betartani. (Tehát az alkalmak vagy egy bizonyos területhez, vagy időponthoz köthetőek legyenek.)

Amennyiben egy gyűjtő a levelezőlapok alakjának változásaival és fejlődésével foglalkozik a XIX. századtól napjainkig, akkor szintén ebben a versenyszólyaiban kell feldolgoznia a témát.

Továbbá lehetséges ebben a versenyszólyaiban régi levelezőlapok utánnyomásait feldolgozni, amennyiben azok gyártástechnológiai különlegességnek számítottak.